FIB
FOLKET I BILD

Ingrid Thulin hör till de som belönats med

FIB:s FILMPRISER

Nr 17 1958
18/4—24/4
60 öre

En flicka och en melodi **Per Anders Fogelströms nyskrivna följetong**

"ATT DÖ, om det är nödvändigt, men aldrig döda" står det på korset. Här vilar sex vita som dödades av xavante-indianerna under pacificeringsarbetet. Vid graven Nilo Veloso.

På de dödas

Vi följer floden där så många vita dödats — in till indianernas byar, där nakna vildar får armbandsur och gläds åt sin egen röst via bandinspelning

NILO VELOSO från Serviço de Proteçao aos Indios (Tjänsten till indianernas skydd) bekantar sig med en ung xavantes i Apuenas by.

URUBUENA, den besvärlige hövdingen erhöll ett armbandsur i gåva och blev medgörlig.

Färden till xavanteindianerna hade börjat.

Till rors på Ouro Branco stod Ataúl, den ståtlige karajáhövdingen. Bättre lots kunde vi inte få. Han hade gjort många resor på Rio das Mortes — De dödas flod — och han hade en mäktig vän bland xavanteindianerna: hövdingen Apuena. Denne och Ataúl hade mötts för några år sen under högtidliga former. Då hade fred slutits mellan deras folk, en fred som åtminstone för karajáindianernas del kändes som en stor befrielse, ty deras krigiska grannars blodiga överfall och härjningar har alltid berett dem fruktan och ångest. Det var Serviço de Proteçao aos Indios — Tjänsten till indianernas skydd — som arrangerat mötet mellan de båda hövdingarna, sedan man fått fredlig kontakt med Apuena och de xavantegrupper denne styrde över. Mellan Ataúl och Apuena hade sen en stark vänskap uppstått.

Floden där döden kommer

Rio das Mortes, som vi nu skulle färdas på för att nå xavanteterritoriet, är en biflod till Araguayafloden. Ursprungligen hette den Rio Manzo, Den lugna floden. Men så många vita mötte döden här — äventyrare på jakt efter guld och diamanter, missionärer, forskare, hela expeditioner tillintetgjordes — att den snart blev känd under det avskräckande namnet De dödas flod.

Några dagsresor uppför floden pekade vår brasilianske färdkamrat Nilo Veloso ut den plats för oss, där för bara några få år sen två missionärer, en schweizare och en brasilian, dödades av xavanteindianerna. Det var ett par diamantsökare som fann deras kroppar på stranden, genomborrade av pilar. En mängd stridsklubbor, s k bordunas, hade också, som sed är, lämnats på mordplatsen.

Tidigare hade Nilo visat oss det ställe där Serviço de Proteçao aos Indios fick sin första fredliga — eller åtminstone inte direkt fientliga — kontakt med xavantefolket. Nilo var själv med vid detta tillfälle.

— Det var 1946, berättade han. Vi hade sett spår av xavantes på stranden och lämnade därför en mängd gåvor där och ankrade sen upp ute på floden i väntan på vad som skulle hända.

Indianerna, som måste ha lagt märke till oss, kom mycket riktigt och la beslag på alla våra gåvor. Men när vi närmade oss stranden med båten för att försöka få kontakt med dem, skrek de och gjorde hotfulla åtbörder och demonstrerade med all tydlighet att de ingen kontakt önskade. Men — och det var ett stort steg framåt! — de sköt inte på oss. Småningom försvann de in i djungeln. Vi följde spåren ett stycke men förlorade dem och såg sen inte skymten av någon indian.

Flyget gjorde fred nödvändig

— Vad som gjorde det nödvändigt att pacificera xavanteindianerna, berättade Nilo vidare, var att man skulle upprätta en flyglinje mellan staden Manaos i Amazonas och Rio de Janeiro, och då måste man också bygga flygfält i Mato Grosso, i xavanteindianernas land. Och det var alldeles omöjligt, innan man kommit på fredlig fot med dessa krigiska vildar. Varje gång man flugit över deras byar, hade de oförskräckt skjutit pilar mot planen, och på många andra sätt hade de med blodigt allvar demonstrerat att de inte ämnade tåla de vitas intrång på deras område.

För att få indianerna till vänner, började man överösa dem med gåvor — med knivar, yxor och andra begärliga saker. Då man flög över deras byar och som vanligt möttes av en skur av pilar, svarade man med att låta alla möjliga härligheter regna över dem. Till att börja med mottogs emellertid inte gåvorna på ett sätt som ingav stort hopp om att den filantropiska verksamheten skulle ge önskat resultat; man fick se de nakna vildarna därnere ursinnigt bearbeta de nedkastade säckarna och packarna med sina stridsklubbor. Men snart nog insåg förstås indianerna att det inte var något särskilt klyftigt tilltag att banka sönder dessa rikedomar som tömdes över dem, och efter hand började de också se på givarna — dessa vita som de i alla tider bekämpat — med blidare ögon. Så länge de frikostigt försåg *Forts. sid. 54*

flod

ROLF BLOMBERG

EXPEDITION JANGADA

Stående på relingen av Ouro Branco underhåller sig Rolf Blomberg med tre xavante-indianer.

Kristian. Jag ska bara hämta hästen eran, ni får den här märren i stället. Hans har bytt mä meg.

— Jag bryr mä skitt om va han gjort, sa mor Katrin och tog den långa kvasten som stod i ett hörn. Ut ur stallen era lurendrejare...

— Åja, var så lagom stursk, sa Krämar-Kristian. Jag har två man te vettne att jag ga Hans honnra kronor emellan... så nock ä hästen min...

Hundra kronor!

Och dom hade förstås Hans gjort av med. Och dom pengarna han hade med sig.

— Var ä Hans?

— Han geck vesst ner mod sjön...

Det klack till inom mor Katrin. Till sjön! Han gjorde sig väl inte illa nu i fyllan och villan efter den här affären.

— Jag ska betala tebaks honnralappen, sa mor Katrin, men le nu ut eran hästakneppel, för ni rör ente Brunte... om jag så ska skecka bå te landsfiskaln å anmäla att ni fyller Hans å lurar frå en hans penga på kortspel...

Det tog visst skruv. Krämar-Kristian såg lite ertappad ut. Han ville inte ha sina affärer synade av polismyndigheter. Det hade bränts ett par gånger förut.

— Nåja, ettersom de är du som sir de, sa han flinande, så får dä väl bli därve... men jag vell ha pengana kontant...

— De ska du få... å sinn vill jag si att du å dena kompaner håller er frå denna gården, får nästa gång ger jag bå genast te landsfiskaln...

Inne i stugan hade mor Katrin litet över hundra kronor som hon gömt undan av äggapengarna. Det var långa tiders sparande som fått pengarna att hamna här. Nu gick allt på en enda gång. Men bara det kunde bli så att dom slapp ha Krämar-Kristian springande här mer så fick det bli därvid med de här pengarna.

Hon kände en stor lättnad då hästskjutsen körde neråt vägen. Men själv sprang hon som en vettvilling till sjön och följde stranden uppmot den plats där Krämar-Kristians gård låg.

Halvvägs mötte hon Hans. Han såg eländig ut. Han kunde inte se henne i ögonen.

— Hor ä de Hans? sa hon.

Han bara såg undan. Han ville helst gråta. Så svårt var det. Över dem seglade en hel flock vipor som gjorde sig beredda att flytta.

— Jag har sett te så vi får behålla Brunte, sa Katrin. Men Hans, låt nu dom därа lurendrejarna vara ifre, dom ä enget å ha lag mä...

— Hor konne du...?

— Jag ga en tebaks den honnralapp du fått, sa mor Katrin. De ä många penga du släppt väck, men de kan vi väl klara å, bara du ente bryr deg om dom mer, dom gör ju enged annad än lurar deg...

— Katrin, engen ä som du, å du kan tro att jag ska då ente ha mä dom å göra mer...

Och utan att skämmas grät han ut mot hennes axel. Hon strök honom över håret och talade till honom som till ett litet barn. Hur det var kände hon sig riktigt lycklig. Nu skulle det säkert bli bra...

PÅ DE DÖDAS FLOD

Forts. från sid. 24

dem med alla möjliga åtråvärda saker och inte gjorde intrång på deras jaktmarker eller hotade deras frihet, så kunde de ju tolerera dem!

Serviço'ns flygrekognosceringar följdes nu av expeditioner till lands och på Rio das Mortes. I stort sett var de lyckosamma men inte alltid. Vid Rio das Mortes' stränder besökte vi en grav där sex vita vilade. De hade tillsammans med ytterligare fem man fallit offer för vildarna, klubbats till döds av fyrahundra xavantes under sitt försök att upprätta fredliga förbindelser med dem. På korset som markerade deras grav var general Rondons motto inristat: ATT DÖ, OM DET ÄR NÖDVÄNDIGT, MEN ALDRIG DÖDA! Dessa sex hade lytt order, låtit sig dödas i stället för att höja sina vapen till självförsvar. I hög grad bidrog deras tragiska öde till att pacificeringsarbetet slutligen bar frukt.

Ett chockartat möte

Innan vi kom till Rio das Mortes mynning passerade vi den lilla byn San Felix, som för några år sen utsattes för ett anfall från xavanteindianerna, varvid fem personer dödades. Några kilometer uppför Rio das Mortes kom vi till ännu en bosättning, en ganska stor farm där vi landade för att köpa bananer och ägg och offererades jaguar- och ozelotskinn av folk som såg malariagula och härjade ut. Sen fanns ingen mera bebyggelse förrän vi en kväll efter fyra dygns färd nådde den första xavanteboplatsen, Apuenas stora by. Här, några kilometer från byn, hade också Serviço de Proteçao aos Indios en station för pacificeringen av indianerna. Den hette Pimentel Barbosa, var uppkallad efter ledaren för den expedition på elva man som tillintetgjordes av indianerna. Föreståndaren för stationen, senhor Ismael, vår en frimodig, trevlig karl som vi kom att få stor hjälp av i vårt arbete. Här behövde vi inte slå något läger utan hängde upp våra hängmattor och lade ut gummimidrasserna i ett av stationens hus.

Mina kamrater hade redan gått och lagt sig och jag stod och knöt upp mitt moskitnät, då jag plötsligt fick se två helnakna xavantes stå och titta på mig genom det öppna fönstret. De hade kommit smygande så tyst att jag inte hört dem, och det blev något av en chock, detta första, alldeles oväntade möte med vildarna. De hade bruna, rent asiatiska ansikten inramade av långt, svart hår. Blicken var skarp och vaksam. — Pissedi, sa de. Det är deras hälsning. Jag tog fram ett paket cigaretter för att bjuda dem. Men lika snabbt som de dykt upp var de åter försvunna. Strax därpå kom de in genom den öppna dörren, tittade nyfiket men tigande på mig och mina sovande kamrater, sen var de borta igen, uppslukade av nattmörkret. Det var något overkligt över detta möte, något av dröm.

I de nakna indianernas by

Men nästa morgon mötte vi många xavantes. Smidiga, välväxta karlar, alla beväpnade med

varje del en fördel

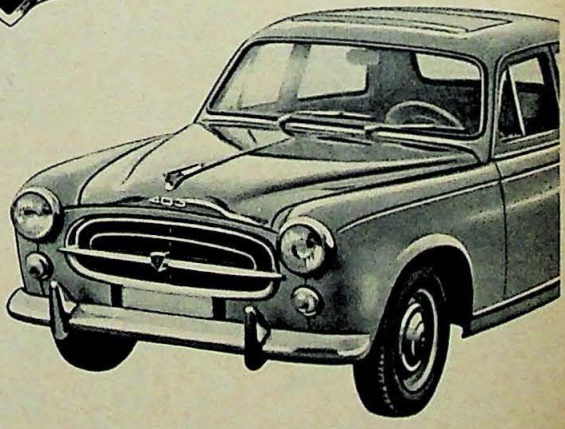
peugeot

Motor:
Kortslagig, 4-cyl. toppventilmotor med utbytbara cylinderfoder — 4-växlad växellåda med överväxel, helsynkroniserad — lätt åtkomliga detaljer för justering och service — bensinsnål.

Praktiska detaljer:
Stötfångare och prydnadslister i rostfritt stål — liten vändradie — bäddbar — soltak (endast 250: — extra) — vindrutespolare — luftkonditionering med defroster.

Kaross:
Syntetiskt lackerad — helsvetsad — självbärande — lågt luftmotstånd — 4-dörrars — förnämlig runt-om-sikt — medger bekväm instigning — modern i linjerna.

Extra plus för säkerhet:
Svampgummistoppad instrumentpanel — etapphärdad, utryckbar vindruta — alpint utprovade bromsar — invändiga handtagen monterade med spetsen riktad från passageraren. Obs! Nu med asymmetriskt ljus.

Sammanfattningsvis är Peugeot

en rejält konstruerad bruksbil, enastående säker och slitstark och med tonvikten lagd på det praktiskt användbara. Peugeot har även bevisat sin överlägsenhet i en mångfald krävande tävlingar — bl. a. flera segrar i Svenska Rallyt till Midnattssolen. För Peugeots service är det också väl sörjt. Ni kan beräkna verkstadskostnaderna i förväg tack vare Peugeots riktprislista för underhålls- och servicearbeten.

Välkommen för demonstration och provtur

Peugeot — alltigenom en bra bil

Tjestvangs
Strandvägen 7 C. tel. 63 02 35.

DÅLIG HY

BLIR SNABBT BÄTTRE

Dubbel-antiseptisk hudcrème hjälper

Miljoner människor lider av dålig hy och kvisslor, besvär som ofta uppkommer genom att bakterier utvecklas under huden. Nu finns effektiv hjälp att få — ofta på några få dagar.

Två antiseptica samverkar

Valcrema innehåller *två* verksamma antiseptika, som tränger igenom huden och verkar desinficerande, renande och läkande. Valcrema hjälper vid besvärlig hy, narighet, småsår. Fettfri, behaglig att använda. Svedan och irritationen försvinner och huden blir frisk, klar och ren. Riktpris heltub 1:50, dubbeltub 2:50.

Valcrema dubbel-antiseptisk tvål tvättar bort bakterier från huden — riktpris 1:25.

Låt VALCREMA hudcrème göra Er hy vackrare — använd Valcrema tvål för att hålla den frisk.

bågar och pilar. Det enda "plagg" de bar var en strut av gul eller röd bark på penis. I de genomborrade örsnibbarna satt pinnar instuckna. Kvinnorna var helt nakna, utan några som helst prydnader. De föreföll mera primitiva, mera vilda än männen. Fagra var inga av dem.

Apuena, hövdingen, hade ett intelligent ansikte och ett vänligt leende. Han fick rikligt med skänker, men mest av allt uppskattade han min skärmmössa, som han tittade och fingrade på så förälskat när jag hälsade på honom, att jag satte den på hans huvud.

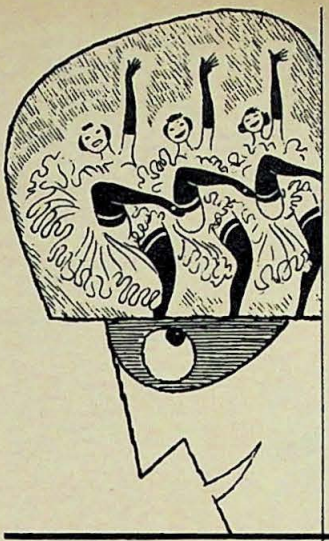
Apuenas by var stor, bestod av tjugo väldiga palmbladshyddor, och här bodde 450 själar. Men det var inte många hemma vid vårt besök; det stora flertalet var ute på jakt. När torrtiden sätter in ger man sig ut på jaktexpeditioner som ofta varar ett par månader. I dessa deltar inte bara männen utan hela familjen. Det faller då på kvinnornas lott att röka och transportera hem köttet, ty bland xavanteindianerna utför "det svaga könet" allt det tunga och hårda arbetet. Kvinnorna får slita som djur och åldras mycket fort, medan männen för en betydligt angenämare tillvaro; de jagar och övar stridslekar och dansar.

Apuena beklagade att så få var hemma vid vårt besök men lovade att om vi återvände till hans by, sedan en del av männen kommit tillbaka från jakten, han skulle anordna en stridslek till vår ära — givetvis mot skälig betalning i form av yxor och knivar. Det var ett löfte vi tog fasta på.

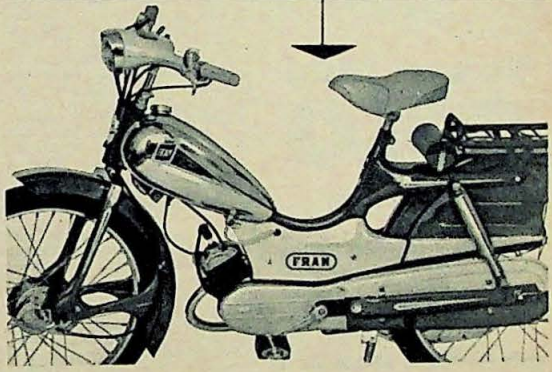
Vi fortsatte efter ett par dagar färden uppför Rio das Mortes, som nu blev strid och besvärlig med vitskummande forsar och sugande strömvirvlar. Nu fanns det sannerligen inte längre fog för dess gamla namn. Rio Manzo, Den lugna floden! En dag då vi skulle forcera några särskilt svåra forsar, höll det på att gå alldeles på tok för oss. Strömmen var för stark för motorn, vi kom ingen vart, och Ouro Branco började långsamt driva mot ett förrädiskt ställe där floden bildade ett fall och otäcka klippblock stack upp ur det skummande vattnet. Situationen var otrevlig. Om vi sögs in i fallet, skulle vi ofelbart kapsejsa och vår båt förvandlas till stickor, vår dyrbara utrustning gå all världens väg. Hela expeditionens öde stod på spel! Det var nervösa minuter, evighetslånga. Men Ataúl, som stod till rors, förrådde inte med en min att det var fara å färde. Och han klarade oss. Skickligt och kallblodigt, och oändligt sakta, tvingade han in båten mot stranden, och här hängde vi oss fast i några grova trädgrenar, slängde sen linor till ett par man som hoppat i land och lyckades — vi och motorn med förenade krafter — att tum för tum sega oss uppför strömmen, förbi den farliga passagen. Åtskilliga saker sopades överbord, antennen revs ned och masten var nära att knäckas men klarades sedan vi huggit av några överhängande grenar. När vi lyckligt och väl kommit ur eländet, var vi alldeles utmattade av slitet och spänningen.

En besvärlig hövding

Detta hände på färdens åttonde dag, och strax därpå anlände vi till ännu en xavanteby. Hövdingen i denna hette Urubuena.

titta noga på linjer och färger

Victoria motor. 2- eller 3-växlad. Kickstart. "Frankfurter Topf" sensationsljuddämpare.

Bottenlänkgaffel. Inbyggt, godkänt stöldlås. Swingbakgaffel med teleskopstötdämpare.

Inkapslad lv-kedja i helt omslutande kåpa. Frontkåpa för kabelinsamling. Bärhandtag.

Fullnav fram och bak, med stora bromsytor. Inbyggd strålkastare med justerbar reflektor.

Elegant tvåfärgslackering i stilfulla kombinationer. Helförkromad bensintank.

...och Du väljer

Fram | KING

Fram - King - bolagen

Uppsala *Hälsingborg*

MOPEDER — SCOOTERS — CYKLAR

ger full valuta år efter år efter år

ARSENAL GENEVE

det eleganta schweiziska kvalitetsuret

för 78:-

STJÄRNURMAKARNA

demonstrerar, garanterar och reparerar det...

och det var en från och arrogant herre som lät oss känna att vi inte var särskilt välkomna. Hans första fråga gällde hur många och vad för slags gåvor vi hade med oss till honom. Vi plockade genast fram en massa snygga saker från vårt stora lager, men Urubuena lät sig inte imponeras, såg sur och kritisk ut och förklarade att det där inte var mycket att komma med. Vi blev först paffa och sen smått förbaskade. Men Nilo skrattade.

— Ja, dom är bortskämda som barn här, sa han, och skulden till det har vi själva naturligtvis. Vi här ju köpt deras vänskap med gåvor. Snart måste man nog ha kylskåp och TV-apparater med sej för att bli mottagen på ett hyfsat sätt!

Vad Urubuena beträffar, så hade denne xavantehövding alltid varit ovanligt svår och besvärlig att tas med, berättade Nilo, som redan under pacificeringen haft att göra med honom. Urubuena hade uppviglat sitt folk till motstånd mot de vita och spelat dem många fula spratt. För att göra honom lite spakare, hade man därför givit honom en demonstration av hur mäktiga de vita var. Man hade förmått honom att företa en flygtur till Rio de Janeiro, denna skyskrapestad på över två miljoner invånare. Här var han bl a åskådare till en pampig militärparad i vilken en stor del av brasilianska krigsmakten deltog med flyg och tanks och kanoner, och en annan dag bevistade han en fotbollsmatch i Maracanã, Rios enorma fotbollsstadion, då publiken uppgick till över 200 000 personer. Urubuena blev, som man räknat med, helt tillplattad av allt han såg och upplevde. Hittills hade han levt i den tron att xavantefolket var det största och mäktigaste på jorden. Men nu, sa han dystert, kände han sig som en ynklig liten myra, och han förstod att de vita "med bara en handrörelse" skulle kunna förinta hela hans folk, om det skulle falla dem in. Urubuena fick ett ordentligt mindrevärdeskomplex på kuppen. Men att han därigenom också skulle bli mild och medgörlig var en felkalkyl. Han fick tvärtom ett ännu starkare behov att hävda sig, han ville dölja sitt komplex, blev om möjligt ännu fränare och mera omedgörlig. Och för att visa att han inte ens till det yttre var de vita underlägsen, uppträdde han i fortsättningen alltid i skjorta och byxor och skor. Han torde vara den ende xavante som haft ett par skor på fötterna!

Historien om Urubuena rymmer en hel massa tragik. Det är historien om vilden som mötte de vitas värld och miste fotfästet.

Nilo visade stor takt och ett diplomatiskt handlag i umgänget med Urubuena, och efter hand miste han något av sin arrogans. När Torgny Anderberg dessutom förärade honom en armbandsklocka, blev han så pass medgörlig att vi kunde ta fram filmkamerorna. Men utbytet blev ganska magert. Även från denna by var många ute på jakt, och de som fanns kvar var inte särskilt villiga att uppträda framför kameran. Med hälsotillståndet var det dessutom dåligt.

Bandinspelning — ett omtyckt nöje

Med bandinspelningsapparaterna hade vi större tur. I början var det ju lite svårt att få indianerna att prata eller sjunga i mikrofonen, men när de väl kommit över sin misstro och Olle Bohlin spelade upp banden för dem, så de fick höra sina egna röster, blev de lika förtjusta som förvånade, och snart var det kö framför mikrofonen. Intresset för denna underhållning växte och blev nästan besvärande, åtminstone för Olle som utan uppehåll fick köra sina bandinspelare till sena kvällen. Men på så sätt fick vi en god kontakt med indianerna och Olle ett intressant material, bl a många fina sånger.

De påkostade gåvorna vi tagit fram för att dela ut i byn, lade Urubuena helt sonika beslag på medan vi var upptagna med filmning på annat håll. Han distribuerade dem ganska godtyckligt och lade själv beslag på det mesta och bästa. Det var naturligtvis vår mening att alla skulle få någonting men i första hand de som hjälpte oss på ett eller annat sätt i vårt arbete. För att dessa inte skulle bli missgynnade, måste vi alltså plocka fram ytterligare presenter. Så visiten i Urubuenas by blev ganska dyrbar för expeditionen!

Snart bar det vidare, och i fortsättningen blev resultatet bättre — ehuru vi ett slag tvivlade på att vi skulle slippa ifrån Rio das Mortes med livet. Därom skall jag berätta nästa vecka.

EN FLICKA OCH EN MELODI

Forts. från sid. 21

Varför stod hon där och glodde? Han beslöt sej för att fråga henne och klättrade ner, la ifrån sej skylt och hammare och stoppade spikarna i brösfickan på västen.

När han öppnade dörren gick hon några steg åt sidan, som om hon tänkte gå vidare. Men så vände hon och kom emot honom, med ett litet förläget leende.

Tänk om det var en gatjänta? Prudentlige frisörmästare Bergström ryggade tillbaka en aning inför visionerna av grova utmaningar, fylla, överfall och veneriska sjukdomar. Men flickan såg inte sådan ut. Hon kanske bara ville fråga om någon adress eller i värsta fall låna telefonen. Då kunde hon få spika upp skylten som ersättning.

Ursäkta, sa Lilian. Men jag såg annonsen och så gick jag förbi... fast jag trodde att det skulle vara stängt... och så är väl platsen redan tillsatt?

— Den är inte tillsatt, svarade herr Bergström bestämt och rynkade pannan vid minnet av de två självsäkra damer med ohemula löneanspråk som varit enda sökande. Så stig in så kan vi prata om saken.

— Var så god och sitt, sa han och pekade på den skinnklädda långbänken som var avsedd för dom som väntade på behandling.

Lilian satte sej försiktigt. Hon tyckte om den lille mannen. Han såg inte farlig ut.

— Har fröken Lindgren arbetat i yrket tidigare?

Nej, det hade hon ju inte.

Det gjorde ingenting, det var ju en elevplats.

Han berättade. Vad hon skulle göra: plocka undan, sopa golvet, tvåla in hår och hakor, småningom lära yrket. Arbetstider, lönevillkor. Och så vidare.

Nå? Vad sa hon? Ville hon försöka?

Ja, visst ville hon. Hon var riktigt ivrig, hade herr Bergström bara gett henne den minsta lilla vink så hade hon tvålat in honom meddetsamma.

— Uppgjort alltså?

Ja då, vad på henne ankom så.

Utmärkt, då kanske hon kunde hjälpa honom med en liten sak meddetsamma. Som hon nog hade lagt märke till var det hans bekymmer här i livet att han var så kortvuxen. Han hade just hållit på med den där skylten men inte räckt upp... Hade bara den där korta stegen till hjälp. Men fröken Lindgren som är en reslig ung dam...

Det kunde inte börja bättre, tyckte Lilian. Här fick hon genast göra något som inte chefen själv kunde, visa att hon kunde vara till nytta. Och så bra — att få lära känna honom litet innan arbetet började på allvar.

Hon hängde upp kappan och han placerade stegen. Såg ängsligt på det nyskurade golvet: hade hon inte satt några märken med stövlarna? Bäst att ta av dom.

Julius Bergström pekade: se där! Så högt måste skylten, så att hela den fula fläcken doldes. Trodde hon att hon kunde? Han skulle hålla skylten så att hon bara behövde spika.

Jo då, hade han bett henne spika fast den i taket så skulle hon ha försökt. Lilian placerade stegen och klättrade upp. Riktigt så lätt som hon hade tänkt sej verkade det inte bli, så mycket längre än herr Bergström var hon tydligen inte. Han höll i skylten, räckte henne en spik. Lilian fick stå på tå och det knakade oroväckande i stegen.

— Vi kanske får vänta till

Säker med SOLO Marin

Det känns tryggt att ha en Solo-marin motor i båten... Den går jämnt och säkert i alla väder och är ekonomisk i drift. Starten är alltid lätt och ögonblicklig, gången tyst och lugn. Solo marin är resultatet av över 40 års erfarenhet och den är testad för de hårdaste strapatser. Finns från 2—20 hkr. BEGÄR BROSCHYR.

BRÖDERNA SKOOGS MOTORFABRIK AB BORLÄNGE

Sår, lätta brännskador hudirritationer

läker snabbare med Dr Debat's

INOTYOL

salva och puder

— oumbärlig i husapoteket, läkande och lindrande vid sår, lättare bränn- och kylskador, irritationer i huden. Inotyol puder — idealiskt för spädbarnsvård. Receptfritt på apotek.

Doktor Debat's

INOTYOL

Salva • Puder • Stolpiller

veckans **VI-TA-MALT** *råd*

Känner Ni Er trött och "hängig"?

Då skall Ni pröva den berömda Vi-ta-malt-kuren som har hjälpt tiotusentals människor vid tillfällig trötthet och olust. Ta' en tesked Vi-ta-malt i mjölk eller vatten och grädde varje morgon och kväll. Redan efter några veckor känner Ni Er piggare och kan bättre hänga med i ruschen.

Så här skriver sign. A. L. i Bergby: *"...uthålligheten och energin har ökats betydligt, jag är ständigt pigg och glad och känner aldrig någon trötthet eller slöhet mera"*.

Vi-ta-malt innehåller bl. a. vitamin B^1 (50 IE per gram) samt maltose som dagligen används på sjukhus och vilohem. Tillverkas under vetenskaplig kontroll av ledande svensk läkemedelsfabrik. Ta' hem en burk Vi-ta-malt redan i dag, det är gott och nyttigt för barn och vuxna.

Receptfritt på alla apotek.

Beprövat medel mot trög mage

Om Ni har stillasittande arbete och får för litet motion, händer det att Ni får tillfällig förstoppning. Gå inte för länge med en sådan sak, ty Ni blir bara trött och på dåligt humör. Hjälp istället magen att bli av med kvarvarande avfallsämnen.

Ett beprövat laxermedel vid tillfällig förstoppning är Dr Brandreths Piller, vetenskapligt utexperimenterade och sammansatta av rena vegetabilier. Dr Brandreths Piller äro milda, effektiva och verka långsamt utan att irritera matsmältningen i onödan.

Försök Dr Brandreths Piller och lägg märke till vilket behagligt laxermedel det är. En ask om 36 piller kostar kr. 1:50 och finns på närmaste apotek. Vid kronisk förstoppning bör Ni rådfråga läkare.

D:r BRANDRETHS pillet